

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดหลักสูตรการอบรมและฝึกหัดขับรถมาตรฐานของโรงเรียนสอนขับรถ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ (๓) ข้อ ๘ (๑) ข้อ ๙ (๑) และข้อ ๑๘ (๑) ของระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการรับรองโรงเรียนสอนขับรถ พ.ศ. ๒๕๔๓ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก ประกาศกำหนดหลักสูตรการอบรมและฝึกหัดขับรถมาตรฐานของโรงเรียนสอนขับรถที่ได้รับการรับรองจากกรมการขนส่งทางบกไว้ ดังต่อไปนี้

ผู้ขอรับหนังสือรับรองต้องกำหนดหลักสูตรและจัดให้มีการสอน การอบรมและการฝึกหัดขับรถ ดังนี้

๑. หลักสูตรการสอนขับรถจักรยานยนต์

(๑) ภาคทฤษฎี ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง ประกอบด้วย

(ก) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง

(ข) ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการขับขี่ มารยาทและหลักพื้นฐานการขับขี่ปลอดภัย ไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง

(ค) ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษารถจักรยานยนต์และอุปกรณ์ในการควบคุมรถไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง

(๒) ภาคปฏิบัติ ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง ประกอบด้วย

(ก) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง ได้แก่

- การเตรียมตัวก่อนการขับขี่
- การควบคุมรถในขณะไม่เคลื่อนที่
- การควบคุมรถในขณะเคลื่อนที่

- การออกรถและการเร่งเครื่องขึ้นตัวอย่างนุ่มนวล
- การเปลี่ยนเกียร์
- การเบรก (ตอนที่ ๑)
- การควบคุมความเร็ว

(ข) การฝึกหัดขับรถตามท่าฝึกต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง

- การเบรก (ตอนที่ ๒)
- การขับรถเข้าทางโค้งรูปตัวเอสหรือทางโค้งรูปเลขแปด
- การควบคุมคันเร่งและการทรงตัวบนทางคดเคี้ยวที่มีสิ่งกีดขวาง
- การทรงตัวที่ความเร็วต่ำบนไม้กระดาน
- การทรงตัวบนไม้รางลูกระนาด
- การขับขึ้นโดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- การขับขึ้นและการจอดรถบนทางลาดชันหรือสะพาน
- การขับขึ้นเมื่อมีคนซ้อนท้าย

โดยผู้รับรองจะต้องจัดส่งเอกสารหรือคู่มือประกอบการสอนมาเพื่อประกอบการพิจารณา
กรณีหลักสูตรที่ขอรับการรับรองไม่เป็นไปตามหลักสูตรการอบรมและฝึกหัดขับรถมาตรฐานนี้
ต้องให้คณะกรรมการพิจารณาการรับรองโรงเรียนสอนขับรถส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคพิจารณา
เป็นกรณีไป

๒. หลักสูตรการสอนขับรถยนต์

(๑) ภาคทฤษฎี ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถ จำนวนไม่น้อยกว่า
๕ ชั่วโมง ประกอบด้วย

(ก) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง

(ข) ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการขับขึ้นอย่างปลอดภัย มารยาทในการขับรถและสาเหตุการ
ป้องกันอุบัติเหตุไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง

(ค) ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษารถยนต์และแนะนำอุปกรณ์ควบคุมภายในรถยนต์
ไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง

(๒) ภาคนิติบัญญัติ ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง ประกอบด้วย

(ก) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง ได้แก่

- การตรวจเช็คประจำวัน
- การเตรียมความพร้อมในห้องโดยสาร
- การควบคุมและบังคับรถให้เคลื่อนที่และการหยุดรถ
- การใช้คลัทช์ คันเร่งและเบรกอย่างถูกต้อง
- การใช้เกียร์ในระดับความเร็วที่แตกต่าง
- การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง

(ข) การฝึกหัดขับรถตามท่าฝึกต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมง ได้แก่

- การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
- การควบคุมความเร็วของรถ (การขับรถซิกแซกหรือการขับรถในทางโค้งรูปตัวเอส)
- การกลับรถทางแคบ
- การเดินหน้าและถอยหลังของตรง
- การขับรถเลี้ยวมุมฉากต่าง ๆ
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้ายขนานกับขอบทาง
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้ายมุมฉาก ๙๐ องศา
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านขวามุมฉาก ๙๐ องศา
- การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านซ้ายมุมฉาก ๙๐ องศา
- การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านขวามุมฉาก ๙๐ องศา
- การหยุดรถ การจอดรถและออกรถบนทางลาดชันหรือสะพาน
- การหยุดรถบนทางราบ
- การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก

(ค) ฝึกหัดขับรถนอกสถานที่ตามสภาพถนนจริงไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง

โดยผู้ขอรับรองจะต้องจัดส่งเอกสารหรือคู่มือประกอบการสอนมาเพื่อประกอบการพิจารณา กรณีหลักสูตรที่ขอรับการรับรองไม่เป็นไปตามหลักสูตรการอบรมและฝึกหัดขับรถมาตรฐานนี้ ต้องให้คณะกรรมการพิจารณาการรับรองโรงเรียนสอนขับรถส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคพิจารณาเป็นกรณีไป

๓. หลักสูตรการสอนขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบก

(๑) ภาคทฤษฎี ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๔ ชั่วโมง ประกอบด้วย

(ก) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมง

(ข) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและอาญาที่เกี่ยวข้องกับผู้ขับรถไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง

(ค) ความรู้เกี่ยวกับหลักการขับรถอย่างปลอดภัยและการคาดการณ์ไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง

(ง) ความรู้เกี่ยวกับรถและเครื่องยนต์ การบำรุงรักษา การบรรทุกและการแก้ไขข้อขัดข้องเบื้องต้นไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง

(จ) ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ผู้ขับรถ มนุษยสัมพันธ์ของผู้ขับรถและมารยาทในการขับรถ ไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง

(ฉ) ความรู้เกี่ยวกับการฝึกหัดขับรถเบื้องต้นไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง

(ช) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสินค้าและการขนส่งวัตถุอันตรายไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง

(๒) ภาคปฏิบัติ ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๗ ชั่วโมง ประกอบด้วย การฝึกหัดขับรถยนต์และรถขนาดใหญ่ ดังนี้

(ก) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับรถยนต์ (รถเก๋ง รถปิคอัพและรถตู้) ไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมง ได้แก่

- แนะนำอุปกรณ์ที่ต้องควบคุมและวิธีการใช้อุปกรณ์ภายในรถ
- การเตรียมความพร้อมในห้องโดยสารก่อนออกรถ
- การควบคุมและบังคับรถให้เคลื่อนที่และการหยุดรถ
- การใช้คลัทช์ คันเร่งและเบรกอย่างถูกวิธี
- การใช้เกียร์ในระดับความเร็วที่แตกต่าง
- การออกรถ เดินหน้าและถอยหลังในทางตรง

(ข) การฝึกหัดขับรถยนต์ตามท่าฝึกต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง ได้แก่

- การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
- การควบคุมความเร็วของรถ (การขับรถซิกแซกหรือการขับรถในทางโค้งรูปตัวเอส)
- การกลับรถทางแคบ
- การขับรถเดินหน้าและถอยหลังของตรง
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้ายขนานกับขอบทาง
- การขับรถเลี้ยวมุมฉากต่าง ๆ
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้ายมุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านขวามุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านซ้ายมุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านขวามุมฉาก ๕๐ องศา
- การหยุด การจอดรถและการออกรถทางลาดชันหรือสะพาน
- การหยุดรถบนทางราบ
- การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก

(ค) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบกเบื้องต้น (รถขนาดใหญ่) ไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง

- แนะนำอุปกรณ์ที่ต้องควบคุมและวิธีการใช้อุปกรณ์ภายในรถ
- การเตรียมความพร้อมในห้องโดยสารก่อนออกรถ
- การควบคุมและบังคับรถให้เคลื่อนที่และการหยุดรถ
- การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง
- การใช้คลัทช์ คันเร่งและเบรกอย่างถูกวิธี
- การใช้เกียร์ในระดับความเร็วที่แตกต่าง

(ง) การฝึกหัดขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบก ตามท่าฝึกต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง

- การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
- การควบคุมความเร็วของรถ (การขับรถซิกแซกหรือการขับรถในทางโค้งรูปตัวเอส)
- การกลับรถทางแคบ

- การขับรถเดินหน้าและถอยหลังของตรง
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้ายขนานกับขอบทาง
- การขับรถเลี้ยวมุมฉากต่าง ๆ
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้ายมุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านขวามุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านซ้ายมุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านขวามุมฉาก ๕๐ องศา
- การหยุด การจอดครดและออกรถบนทางลาดชันหรือสะพาน
- การหยุดรถบนทางราบ

(จ) การฝึกหัดขับรถนอกสถานที่ตามสภาพถนนจริงไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง

โดยผู้ขอรับรองจะต้องจัดส่งเอกสารหรือคู่มือประกอบการสอนมาเพื่อประกอบการพิจารณา กรณีหลักสูตรที่ขอรับการรับรองไม่เป็นไปตามหลักสูตรการอบรมและฝึกหัดขับรถมาตรฐานนี้ ต้องให้คณะกรรมการพิจารณาการรับรองโรงเรียนสอนขับรถส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคพิจารณาเป็นกรณีไป

๔. หลักสูตรการอบรมและฝึกหัดขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบก สำหรับผู้ที่เคยมีใบอนุญาตขับรถยนต์แล้ว

(๑) ภาคทฤษฎี ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- (ก) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง
- (ข) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและอาญาที่เกี่ยวข้องกับผู้ขับรถไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง
- (ค) ความรู้เกี่ยวกับรถและเครื่องยนต์ การบำรุงรักษา รถ การบรรทุกและการแก้ไขข้อขัดข้องเบื้องต้นไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง
- (ง) ความรู้เกี่ยวกับหลักการขับรถอย่างปลอดภัยและการคาดการณ์ไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง
- (จ) ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ผู้ขับรถ มนุษยสัมพันธ์และมารยาทในการขับรถไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง
- (ฉ) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสินค้าและการขนส่งวัตถุอันตรายไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง

(๒) ทัศนปฏิบัติ ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมง ประกอบด้วย

(ก) ทบทวนทดสอบความสามารถการขับรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง ได้แก่

- ทบทวนความสามารถในการขับรถยนต์
- ทดสอบการขับรถยนต์ขนาดเล็ก

(ข) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบกเบื้องต้น ไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง ได้แก่

- แนะนำอุปกรณ์ที่ต้องควบคุมและวิธีการใช้อุปกรณ์ภายในรถ
- การเตรียมความพร้อมในห้องโดยสารก่อนออกรถ
- การควบคุมและบังคับรถให้เคลื่อนที่และการหยุดรถ
- การออกรถเดินหน้าและถอยหลัง
- การใช้คลัทช์ คันเร่งและเบรกอย่างถูกวิธี
- การใช้เกียร์ในระดับความเร็วที่แตกต่าง
- การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง

(ค) การฝึกหัดขับรถตามท่าฝึกต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง ได้แก่

- การเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
- การควบคุมความเร็วของรถ (การขับรถซิกแซกหรือการขับรถในทางโค้งรูปตัวเอส)
- การกลับรถทางแคบ
- การขับรถเดินหน้าและถอยหลังของตรง
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้ายขนานกับขอบทาง
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านซ้ายมุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถถอยหลังเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านขวามุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านซ้ายมุมฉาก ๕๐ องศา
- การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่างด้านขวามุมฉาก ๕๐ องศา
- การหยุด การจอดและออกรถบนทางลาดชันหรือสะพาน
- การหยุดรถบนทางราบ

(ง) การฝึกหัดขับรถนอกสถานที่ตามสภาพถนนจริงไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง

โดยผู้ขอรับรองจะต้องจัดส่งเอกสารหรือคู่มือประกอบการสอนมาเพื่อประกอบการพิจารณา
กรณีหลักสูตรที่ขอรับการรับรองไม่เป็นไปตามหลักสูตรการอบรมและฝึกหัดขั้นมาตรฐานนี้
ต้องให้คณะกรรมการพิจารณาการรับรองโรงเรียนสอนขับรถส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคพิจารณา
เป็นกรณีไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ปิยะพันธุ์ จัมปาสุต

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก